

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2017.04.19, 10:00 (3. óra)

Iskola neve és címe: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, Budapest, Trefort u. 8, 1088

Tanít: Somogyi Norbert

Témakör megnevezése: Európa regionális földrajza

Tanítási egység (téma) címe: **Jugoszlávia utódállamai**

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai

- ✓ Jugoszlávia felbomlásának időbeli sorrendje
- ✓ Utódállamok főbb gazdasági és társadalmi tényezők bemutatása
- ✓ Az országok kulturális, gazdasága, társadalmi hasonlóságok és különbségek felismerése/ kidomborítása.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai

- ✓ A tanulók páros és csoportmunkában történő együttműködés fejlesztése
- ✓ Információgyűjtés és -átadásának fejlesztése
- ✓ Közös produktum (táblázat) létrehozása

2.3. A tanítási óra nevelési céljai

- ✓ A szociális és társas kompetencia fejlesztése
- ✓ Beszédkészség fejlesztése

2.4. Oktatási követelmények

a. Fogalmak:

- ✓ új fogalmak: Ljubljana, Szarajevó, Skopje, Zágráb, Podgorica, Pristina, Szebrenica, Belgrád, Vajdaság, délszláv háború, autonóm tartomány, bosnyákok, kéksisakosok (NATO békefenntartók)
- ✓ megerősítendő fogalmak: euró övezet, EU, ENSZ, ortodox vallás, muszlim vallás, kivándorlás

b. Folyamatok:

- ✓ új: eltérő gazdasági fejlődés okai, következményei, AZ EU-hoz való viszony, Jugoszlávia felbomlásának fázisa
- ✓ megerősítendő folyamatok: nemzetiségi/vallási ellentétek kialakulása, okai

c. Összefüggések:

- ✓ új: délszláv háború és ebből fakadó gazdasági lemaradás
- ✓ megerősítendő: gazdasági potenciálok megismerése az országokban

Fejlesztendő készségek, kompetenciák

a. Főbb kompetenciák

- ✓ Összehasonlítási képesség fejlesztés (2 sz. feladat: országok összehasonlítása)
- ✓ Együttműködés fejlesztése (1. és 2. sz. feladat: páros és csoportos munka a feladat megoldása érdekében)
- ✓ Beszédkészség fejlesztése (2. sz. feladatlap: felszólalás a feladat ellenőrzése során)
- ✓ Kapcsolatteremtés fogalmak között (2. sz. feladat: etnikai, vallási ellentétek a gazdaságra gyakorolt hatása)

- ✓ Vizuális képesség fejlesztése (1. és 2. sz. feladat, térkép és tematikus térképek)
- ✓ Idegen nyelvhasználat fejlesztése (2. sz. feladatlap, tematikus térképek)
- ✓ Szociális kompetencia (1. és 2 sz. feladat: egymásra való figyelem fenntartása a feladatmegoldás érdekében)

b. Főbb tanulói tevékenységek

- ✓ Frontális osztálymunka
- ✓ Páros munka
- ✓ Csoportmunka

3. Szemléltető és munkaeszközök:

- ✓ számítógép
- ✓ projektor
- ✓ ppt
- ✓ tematikus térképek
- ✓ szövegrészletek
- ✓ feladatlap
- ✓ atlasz

4. Felhasznált irodalom

Könyv/tankönyv

- ✓ Probáld Ferenc, Szabó Pál, Bernek Ágnes, Hajdú-Moharos József, Karácsonyi Dávid, Szegedi Nándor Varga Gábor (2014): Európa regionális földrajza 2. Társadalomföldrajz
- ✓ Arday István, Sáriné dr. Gál Erzsébet, dr. Kőszegi Margit, Ütőné dr. Visi Judit.: Földrajz tankönyv 10.

Internetes források:

- ✓ <http://www.origo.hu/gazdasag/valsag/20090807-valsag-a-balkan-oroszagaiban-faziskeses-bulgaria-romania-szerbia-montenegro.html>
- ✓ https://ofi.hu/sites/default/files/.../regionalis_foldrajz_delszlav_allamok_9-10.evf_.doc
- ✓ <http://eu.mti.hu> (ország ismertető honlap)

Az óra menete

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat/ módszer	Munkaforma	Eszköz
1	Köszönés, adminisztráció	-	-	-
2	Új téma felvezetése: A függetlenség kikiáltása Milyen eseményről írhatnak?	tanári közlés	frontális osztálymunka	ppt (1.dia)
2-4	Ráhangolódás: Melyik ország zászlajára ismertek rá? 1. Bosznia-Hercegovina 2. Horvátország	ráhangolódás, vizuális képesség fejlesztése	egyéni munka	ppt,(3. dia)

	<p>3. Szerbia 4. Szlovénia 5. Montenegró 6. Macedónia 7. Koszovó</p>			
4-6	<p>Feladat ismertetése/előkészítése Ismerjük meg jugoszláv utódállamait, avagy egy elhívatott földrajzos blogger utazása. 1. A szöveg alapján nevezd meg és jelöld be a településeket a térképen! – szöveg és térkép kiosztásra kerül, a pár mindkét tagja kap egy feladatlapot. 2. Az utazásról képek is készültek. Mely városokban készülhetnek? – a ppt-n lévő képek kivetítése a feladatmegoldása során ✓ Pár mindkét tagja kap egy feladatlapot. ✓ A feladat megbeszélés először párban történik.</p>	<p>új ismeretek szerzése térbeli tájékozódás fejlesztése szövegértés fejlesztése</p>	páros munka	<p>feladatlap, térkép atlasz ppt (4. és 5. dia)</p>
7-14	<p>Feladat végrehajtása: a. Szöveg elolvasása b. Szövegértelmezés c. Városok felismerése d. Városok térképen történő elhelyezése e. Képekkel történő társítása Tanár feladata: a tanulóknál fellépő szövegértési, topográfiai ismereti nehézségek kiküszöbölése rávezető kérdések segítségével.</p>	<p>új ismeretek feldolgozás kooperáció fejlesztése</p>	páros munka	<p>feladatlap</p>
15-20	<p>Ellenőrzés ✓ A feladat közös ellenőrzése ✓ A tanuló párok egyik tagja egy megoldást mond el. ✓ Ha megoldáshoz megfelelő kép is tartozik, azt is felolvasásra kerül</p>	<p>új ismeretek ellenőrzése beszéd készség fejlesztése</p>	frontális osztálymunka	<p>ppt (4.dia) feladatlap</p>
23	<p>Jugoszlávia utódállamai gazdasági, etnikai, vallási megosztottsága jelentős. De mégis mennyire?</p>	<p>tanári közlés</p>	-	<p>ppt (5.dia)</p>
24-27	<p>Feladat kijelölés Létszámtól függően 4 vagy 5 fős csoport kialakítása A csoportokon belül szerepkörök kiosztása: ✓ 2 vagy 3 fő kutató ✓ 1 szónok ✓ 1 jegyző Kutatók feladata: információ szerzése szövegből és tematikus térképből Jegyző feladata: a kutatók által megkeresett információk rögzítése.</p>	<p>tanári közlés</p>	-	<p>ppt (6.dia)</p>

	<p>Figyelem felhívása!- A jegyzők feladata a többi csoport megoldásainak felírása</p> <p>Szónok feladata: a kutatók által megkeresett információk és a jegyző által felírt megoldások közlése a többi csoport jegyzőjének.</p>			
27-29	<p>Feladatlap kiosztása:</p> <p>Minden csoport kap egy utódállamról:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ egy rövid leírást ✓ 3 tematikus térképet (etnikai, vallási, gazdasági vonatkozásban) ✓ egy üres táblázatot a meghatározott szempontokkal 	tanári előkészületek	-	feladatlap
28-35	<p>Feladat végrehajtása:</p> <p>A táblázat kitöltése a következő szempontok alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nemzetiségek ✓ Vallás ✓ Népűrség ✓ GDP ✓ Elszakadás Jugoszláviától ✓ gazdasági potenciálok ✓ gazdasági nehézségek ✓ EU-hoz való viszony <p>A csoport a következő felosztásban fogják az országokat megkapni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. csoport: Szlovénia (A melléklet) 2. csoport Horvátország (B melléklet) 3. csoport Macedónia (C melléklet) 4. csoport Bosznia-Hercegovina (D melléklet) 5. csoport Szerbia (E melléklet) 6. csoport Montenegró (F melléklet) 7. csoport Koszovó (G melléklet) <p>A táblázatban nincs beírva az országok nevei. Az ország miniatürizált kontúrtérképe alapján kell beazonosítaniuk a tanulóknak, hogy melyik oszlopba kell a saját országuk megoldásait beírniuk.</p>	<p>új ismeretek szerzése</p> <p>új ismeretek feldolgozása</p> <p>szövegértés fejlesztése</p> <p>térképelemzés fejlesztése</p>	csoportos munka	feladatlap táblázat
	<p>Feladat ellenőrzése:</p> <p>A csoport szónokai a fenti sorrend alapján elmondja a csoport megoldásait a többi csoport jegyzőinek.</p> <p>Mind a 7 csoport elmondja a megoldását. Az összes csoport megoldásának elmondása után a táblázat teljes ki van töltve.</p> <p>Tanár feladata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a rend fenntartása 	<p>új ismeretek ellenőrzése, rendszerezése</p> <p>beszédkészség fejlesztése</p> <p>szociális készség fejlesztése (egymásra odafigyelés)</p>	csoportos munka	feladatlap ppt (5-11 dia)

	<ul style="list-style-type: none"> • a szónokok megfelelő hangerőre való figyelmeztetése • a helyes megoldások elhangzása <p>Tanár egyéb feladata: a gördülékeny munka érdekében, a szónokok beszédei során néhány másodperces késéssel a megoldások ki vetítése a ppt-re. Kiküszöbölve az esetleges hiányos táblázat lehetőségét.</p>			
	<p>Végeredmény Közös produktum (itt a kitöltött táblázat) befejezése. Tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ gazdasági tényezők ✓ etnikai tényezők ✓ vallási tényezők <p>táblázatban történő megjelenítése összefoglalja az országok közötti hasonlóságokat és különbségeket.</p> <p>Figyelem felhívása: egy csoportban egy táblázat van. A csoport többi tagja fényképkészítéssel, scan vagy fénymásoló használatával vagy a füzetbe történő leírásával birtokába kell lennie a megoldásoknak.</p>	tanári közlés	-	ppt
	Óra vége: az együttműködés megköszönése, elköszönés az osztálytól	tanári közlés	-	-